

PEDAGOGIKA PRZEDSZKOLNA I WCZESNOSZKOLNA

Efekty uczenia się i treści programowe zajęć:

Nazwa zajęć: Dydaktyka ogólna

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student:

- Wyjaśnia pojęcia z zakresu dydaktyki współczesnej w kontekście edukacji i nauk o niej
- Opisuje podstawowe metody badawcze w dydaktyce
- Określa prawidłowości dotyczące doboru i układu treści kształcenia
- Formułuje cele, wartości, metody, formy, środki dydaktyczne w procesie kształcenia
- Wykazuje się zrozumieniem treści dotyczących problemów dydaktyczno – wychowawczych występujących w praktyce szkolnej
- Udziela odpowiedzi na pytania: kogo uczy?; kto naucza? (uczestniczy w procesie kształcenia);
- Udziela odpowiedzi na pytania:); jakie czynności odpowiadają uczestnikom procesu nauczania i uczenia się? (nauczanie i uczenie się)
- Udziela odpowiedzi na pytania: po co uczy? (wartości i cele edukacji);
- Udziela odpowiedzi na pytania: czego naucza? (treści)
- Udziela odpowiedzi na pytania: za pomocą czego uczy? (środki)
- Udziela odpowiedzi na pytania: kiedy i jak długo trwa nauczanie i uczenie się? (struktura organizacyjna szkolnictwa)
- Udziela odpowiedzi na pytania: gdzie odbywa się nauczanie i uczenie się? (w klasie i poza ławką szkolną);
- Udziela odpowiedzi na pytania: jak ocenia się postępy ucznia w nauce? (poznawanie, kontrola, analiza i ewaluacja wyników w nauce)
- Planuje proces dydaktyczny
- Dokonuje ewaluacji procesu dydaktycznego
- Klasyfikuje metody kształcenia
- Analizuje metody kształcenia
- Klasyfikuje formy kształcenia
- Analizuje formy kształcenia
- Tworzy zintegrowany scenariusz zajęć dydaktycznych
- Analizuje plany i programy nauczania

Treści programowe dla zajęć:

- Dydaktyka teorią nauczania – uczenia się
- Charakterystyka systemów dydaktycznych
- Metody badawcze w dydaktyce
- Cele i wartości w procesie kształcenia
- Problem doboru i układu treści kształcenia
- Klasyfikacja i analiza metod kształcenia
- Zasady kształcenia
- Formy realizacji kształcenia
- Środki dydaktyczne w procesie kształcenia
- Współczesne koncepcje kształcenia
- Przyczyny i rodzaje niepowodzeń szkolnych
- Planowanie, realizacja i ewaluacja procesu dydaktycznego
- Analiza planów i programów nauczania

Nazwa zajęć: Edukacja techniczna w kształceniu dziecka w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student:

- Posiada wiedzę na temat organizowania i prowadzenia zajęć z edukacji technicznej na etapie wychowania przedszkolnego i nauczania początkowego.
- Potrafi samodzielnie projektować zadania z zakresu edukacji technicznej.
- Posiada praktyczne umiejętności i osobiste doświadczenia w zakresie twórczego rozwiązywania zadań technicznych, podstaw edukacji medialnej i nowych mediów zdobyte w trakcie wykonywania ćwiczeń.
- Posiada umiejętność pracy zespołowej przy planowaniu, organizowaniu i realizacji projektów interdyscyplinarnych.

- Posiada umiejętność cząstkowego i końcowego kontrolowania oceny efektów pracy dziecka oraz realnych możliwości uczniów w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym.

Treści programowe dla zajęć:

- Zagadnienia wprowadzające i przygotowujące studentów do prowadzenia zajęć z edukacji technicznej, podstaw edukacji medialnej i nowych mediów na etapie wychowania przedszkolnego i nauczania początkowego.
- Analiza i interpretacja działań techniczno-plastycznych wobec edukacji technicznej, podstaw edukacji medialnej i nowych mediów.
- Wprowadzanie dziecka w świat techniki, podstaw edukacji medialnej i nowych mediów. Podstawowa wiedza i umiejętności techniczne dziecka dotyczące obszaru życia codziennego (fizyczny, emocjonalny, społeczny i poznawczy obszarze jego rozwoju).
- Modele nauczania oraz metody wspierania aktywności edukacyjnej uczniów, formy organizacyjne aktywności dzieci wobec edukacji technicznej.
- Edukacja techniczna jako forma socjalizacji dziecka (wzmacnianie poczucia wartości, indywidualność, oryginalność dziecka oraz potrzeby tworzenia relacji osobowych i uczestnictwa w grupie). Zadania techniczne jako element realizacji projektów interdyscyplinarnych.
- Tworzenie warunków pozwalających na bezpieczną, samodzielną eksplorację otaczającej dziecko przyrody, stymulujących rozwój wrażliwości i umożliwiających poznanie wartości oraz norm odnoszących się do edukacji technicznej, podstaw edukacji medialnej i nowych mediów adekwatnych do etapu rozwoju dziecka.

Nazwa zajęć: Filozofia w pracy pedagoga

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student:

- Student uzyskuje podstawową wiedzę na temat: miejsca filozofii w obszarze nauk o wychowaniu; związków filozofii z innymi dziedzinami wiedzy – przede wszystkim pedagogiką, ale również psychologią czy kulturoznawstwem, poznaje podstawowe pojęcia związane z filozofią i zjawiska z nimi związane.
- Student posiada umiejętność czytania ze zrozumieniem prac naukowych z zakresu filozofii
- Student posiada umiejętność dyskusyjnego na tematów związane z dyscyplinami filozoficznymi zaangażowanymi w budowanie współczesnej pedagogiki, prawidłowo posługuje się podstawowymi pojęciami i terminami z zakresu filozofii.
- Student buduje dłuższe wypowiedzi ustne w dyskusji na poruszane tematy
- Student gromadzi i wykorzystuje informacje naukowe; systematyzuje wiedzę oraz umiejętnie wyciąga wnioski
- Student potrafi współpracować w grupie

Treści programowe dla zajęć:

- Wprowadzenie podstawowych pojęć, terminów i koncepcji z zakresu filozofii
- Omówienie zagadnień dotyczących poznania ludzkiego (człowiek poznający; określenie poznania; postacie świadomości; struktura aktu poznania; podział czynności poznawczych; rodzaje bezpośredniego poznania; typy rozumowań, uzasadnienie, stawianie pytań).
- Omówienie roli znaków i języka (istota i rodzaje znaków; systemy znaków; język i jego rola w poznaniu).
- Scharakteryzowanie natury poznania naukowego (poznanie naukowe a poznanie potoczne; określenie nauki; podział nauk; nauki dedukcyjne i nauki indukcyjne).
- Scharakteryzowanie poznania filozoficznego oraz przedstawienie koncepcji filozoficznych (zarys historii rozumienia filozofii, problematyka filozoficzna; główne koncepcje filozofii, filozofia a światopogląd).
- Przedstawienie działów filozofii (logika, teoria poznania, filozofia przyrody, filozofia człowieka, aksjologia, etyka, psychologia i socjologii).
- Omówienie dziejów filozofii oraz współczesnych kierunków (filozofia starożytna, średniowieczna, nowożytna, indyjska, pozytywizm, fenomenologia, egzystencjalizm).
- Wyjaśnienie zjawiska społecznego konstruowania tożsamości młodzieży we współczesnej kulturze.

Nazwa zajęć: Historia myśli pedagogicznej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student:

- Student otrzymuje podstawową wiedzę w zakresie historii myśli pedagogicznej w szerokim, interdyscyplinarnym ujęciu.

- Student potrafi przeprowadzić krytyczną analizę źródła historycznego. Potrafi powiązać fakty źródłowe z wiedzą interdyscyplinarną, bazującą na osiągnięciach pedagogiki, historii, socjologii, filozofii.
- W analizie zjawisk historycznych wykorzystuje szeroki kontekst uwarunkowań społecznych, politycznych, gospodarczych.
- Posiada umiejętność czytania ze zrozumieniem prac naukowych oraz tekstów źródłowych, streszczania ich i komentowania; prawidłowego posługiwania się naukową terminologią; konstruowania dłuższej wypowiedzi piśmiennej i ustnej; gromadzenia i wykorzystywania informacji naukowej; systematyzowania wiedzy szczegółowej, porównywania faktów z przeszłości z bieżącą sytuacją; porównywania różnych koncepcji teoretycznych; rekapitulowania i podsumowywania dyskusji; wyciągania wniosków
- Swobodnie wypowiada się i formułuje wnioski na piśmie. Poprawnie przygotowuje przypisy i zestawia bibliografię

Treści programowe dla zajęć:

- Początki myśli pedagogicznej na starożytnym Bliskim Wschodzie. Rozwój myśli pedagogicznej w starożytnej Grecji, okresie hellenistycznym i starożytnym Rzymie: (Pitagoras z Samos, Epikur, Sokrates, Platon, Arystoteles, Cyceon, Kwintyliusz).
- Wychowanie i szkolnictwo w średniowieczu: Ojcowie oraz Doktorzy Kościoła i ich wpływ na wychowanie; renesans karoliński; renesans XII w.; średniowieczne koncepcje na temat organizacji szkół, programu i metod nauczania; zwłaszcza uniwersyteckiego; oświata w Polsce średniowiecznej; poglądy Augustyna z Hippony i Tomasza z Akwinu na rolę nauczyciela. Stanowe zróżnicowanie metod nauczania i wychowania. Poglądy na edukację kobiet w średniowieczu.
- Koncepcje pedagogiczne w okresie renesansu, reformacji i kontrreformacji. Szkoły Braci Wspólnego Życia, renesansowe szkoły włoskie, szkolnictwo protestanckie i wykształcenie nowego modelu szkoły humanistycznej; szkolnictwo jezuickie. Wpływ myśli pedagogicznej na rozwój szkolnictwa (P. Vergerio, Erazm z Rotterdamu, J.L. Vives, M. Montaigne, F. Bacon). Polska myśl pedagogiczna doby renesansu, reformacji i kontrreformacji, rozwój szkolnictwa w Polsce XVI-XVII w.
- Myśl pedagogiczna w czasach nowożytnych: cel nauki, metoda i treści nauczania; Kartezjusz; J.A. Komeński – dydaktyka i nowy system szkolny; J. Locke; idee pedagogiczne oświecenia (D. Diderot, J.J. Rousseau).
- Myśl pedagogiczna w praktyce szkolnej polskiego oświecenia: Komisja Edukacji Narodowej.
- Modernizacja w XIX w.: J.H. Pestalozzi; A. Diesterweg i F. Froebel; nowe typy szkół; pedagogika J.F. Herbarta i H. Spencera.
- Oświata i szkolnictwo na ziemiach polskich w XIX w. Specyfika rozwoju edukacji i myśli pedagogicznej na terenach poszczególnych zaborów. Zjawisko pracy organicznej i pracy u podstaw jako odpowiedź na germanizację i rusyfikację.
- Główne kierunki pedagogiczne przełomu XIX i XX w. Pedagogika Nowego Wychowania
- Polska myśl pedagogiczna okresu międzywojennego (1918-1939).

Nazwa zajęć: Historia wychowania

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student:

- Student otrzymuje podstawową wiedzę w zakresie historii wychowania w szerokim, interdyscyplinarnym ujęciu.
- Student potrafi przeprowadzić krytyczną analizę źródła historycznego. Potrafi powiązać fakty źródłowe z wiedzą interdyscyplinarną, bazującą na osiągnięciach pedagogiki, historii, socjologii, filozofii.
- W analizie zjawisk historycznych wykorzystuje szeroki kontekst uwarunkowań społecznych, politycznych, gospodarczych.
- Posiada umiejętność czytania ze zrozumieniem prac naukowych oraz tekstów źródłowych, streszczania ich i komentowania; prawidłowego posługiwania się naukową terminologią; konstruowania dłuższej wypowiedzi piśmiennej i ustnej; gromadzenia i wykorzystywania informacji naukowej; systematyzowania wiedzy szczegółowej, porównywania faktów z przeszłości z bieżącą sytuacją; porównywania różnych koncepcji teoretycznych; rekapitulowania i podsumowywania dyskusji; wyciągania wniosków
- Swobodnie wypowiada się i formułuje wnioski na piśmie. Poprawnie przygotowuje przypisy i zestawia bibliografię

Treści programowe dla zajęć:

- Początki wychowania na starożytnym Bliskim Wschodzie. Rozwój wychowania w starożytnej Grecji, okresie hellenistycznym i starożytnym Rzymie: wpływy greckie oraz wczesnochrześcijańskie; organizacja szkolnictwa; myśl pedagogiczna.

- Wychowanie i szkolnictwo w średniowieczu: Ojcowie oraz Doktorzy Kościoła i ich wpływ na wychowanie; renesans karoliński; renesans XII w.; organizacja szkół, program i metody nauczania; powstanie i rozwój uniwersytetów; oświata w Polsce średniowiecznej; poglądy Augustyna z Hippony i Tomasza z Akwinu na rolę nauczyciela. Stanowe zróżnicowanie metod nauczania i wychowania. Edukacja kobiet w średniowieczu.
- Wychowanie w okresie renesansu, reformacji i kontrreformacji. Szkoły Braci Wspólnego Życia, renesansowe szkoły włoskie, szkolnictwo protestanckie i wykształcenie nowego modelu szkoły humanistycznej; szkolnictwo jezuickie. Wpływ myśli pedagogicznej na rozwój szkolnictwa (P. Vergerio, Erazm z Rotterdamu, J.L. Vives, M. Montaigne, F. Bacon). Polska myśl pedagogiczna doby renesansu, reformacji i kontrreformacji, rozwój szkolnictwa w Polsce XVI-XVII w.
- Myśl pedagogiczna w czasach nowożytnych: cel nauki, metoda i treści nauczania; Kartezjusz; J.A. Komeński – dydaktyka i nowy system szkolny; J. Locke; idee pedagogiczne oświecenia (D. Diderot, J.J Rousseau).
- Sytuacja szkolnictwa polskiego w okresie oświecenia; Komisja Edukacji Narodowej.
- Modernizacja w XIX w.: J.H. Pestalozzi; A. Diesterweg i F. Froebel; nowe typy szkół; pedagogika J.F. Herbarta i H. Spencera.
- Oświata i szkolnictwo na ziemiach polskich w XIX w. Specyfika rozwoju edukacji i myśli pedagogicznej na terenach poszczególnych zaborów. Zjawisko pracy organicznej i pracy u podstaw jako odpowiedź na germanizację i rusyfikację.
- Główne kierunki pedagogiczne przełomu XIX i XX w. Pedagogika Nowego Wychowania
- Oświata i szkolnictwo w Polsce w latach 1918-1939.

Nazwa zajęć: **Kultura języka i emisja głosu**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student:

- Zna zasady poprawności językowej w mowie i piśmie
- Ma wiedzę na temat roli cech prozodycznych (akcentu, intonacji, pauzowania itp.) w wypowiedziach ustnych
- Dostrzega najczęstsze usterki i błędy w ustnych i pisemnych tekstach polszczyzny
- Rozumie potrzebę dbania o kulturę żywego słowa jako ważny składnik kultury języka i kultury osobistej człowieka
- Systematycznie aktualizuje wiedzę zawodową i kształtuje swoje umiejętności językowe;
- Potrafi sprawnie, poprawnie i estetycznie realizować kształt foniczny swych wypowiedzi
- Posiada wiedzę na temat: budowy aparatu głosu, mechaniki, torów i sposobów oddychania, mechanizmu powstawania głosu, higieny posługiwania się głosem
- Posiada umiejętność świadomego posługiwania się głosem, zastosowania zdobytej wiedzy na temat zasad i praw właściwej pracy głosem, stosuje odpowiednią profilaktykę dysfunkcji w obrębie aparatu głosu.

Treści programowe dla zajęć:

- Znaczenie terminów: kultura języka, błąd językowy, norma językowa; kryteria poprawności językowej
- Rodzaje błędów językowych i ich przykłady
- Poprawność leksykalna i frazeologiczna
- Mowa werbalna i niewerbalna: gest, mimika i ruch sceniczny
- Dykcja, „łamańce językowe”; intonacja, prozodia
- Mowy zaawansowane – story telling w pedagogice; cechy dobrego mówcy i dobrej mowy;
- Język polski w mediach i dziennikarstwie – manipulacja językowa
- Budowa aparatu głosowego, zjawiska fizjologiczne związane z powstaniem głosu (ćwiczenia rozluźniające i wzmacniająco stabilizujące postawę mówcy).
- Układ oddechowy – budowa i typy oddychania, (ćwiczenia oddechowe). Rezonans i rezonatory. (ćwiczenia pobudzające rezonatory).
- Artykulacja w pracy głosem. Strefy artykulacyjne (ćwiczenia usprawniające aparat mowy, ćwiczenia fonacyjne, ćwiczenia dykcji). Patologie głosu ich objawy i sposoby leczenia. Higiena głosu.

Nazwa zajęć: **Pedagogika ogólna**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student:

- Zna i rozumie współczesne kierunki rozwoju pedagogiki, jej nurty i systemy pedagogiczne, podstawy metodologiczne; rozumie ich historyczne i kulturowe uwarunkowania
- Zna i rozumie cele, organizację i funkcjonowanie instytucji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych

- Zna i rozumie biologiczne, psychologiczne, społeczne, filozoficzne podstawy edukacji; istotę funkcjonalności i dysfunkcjonalności, harmonie i dysharmonie, normy i patologie tych procesów w odniesieniu do wybranego modułu specjalnościowego
- Potrafi samodzielnie wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, ukierunkowywać innych na te zadania
- Potrafi sprawnie posługiwać się wybranymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania podejmowanych działań praktycznych, rozwiązywania złożonych problemów pedagogicznych
- Jest gotów/owa do utożsamiania się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w praktyce pedagogicznej, odznaczania się rozwagą, dojrzałością i przedsiębiorczością w projektowaniu, planowaniu i realizowaniu działań pedagogicznych z przestrzeganiem zasad etyki zawodowej
- Jest gotów/owa do ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego, podejmowania działań mających na celu ustawiczne uczenie się

Treści programowe dla zajęć:

- Przedmiot i zadania pedagogiki ogólnej oraz jej subdyscyplin.
- Struktura pojęć pedagogicznych. Eksplikacja jako metoda służąca definiowaniu i redefiniowaniu pojęć
- Struktura pedagogiki w Polsce i na świecie i miejsce w niej pedagogiki ogólnej.
- Inspiracje poznawcze i badawcze płynące dla podstaw pedagogiki ogólnej z osiągnięć innych nauk
- Wertykalna i horyzontalna refleksja w pedagogice ogólnej
- Wartości i cele edukacji w pedagogice ogólnej
- Ambiwalencje i dwuznaczności w obrębie pedagogiki.
- Pojęcie pedagogiki ogólnej. Jej związek z innymi naukami oraz miejsce w systemie współczesnych nauk.
- Przedmiot pedagogiki i jej subdyscyplin. Język pedagogiki i ustalenia terminologiczne.
- Uwarunkowania rozwoju człowieka w całościowej edukacji. Doniosłość autoedukacji w procesie całościowego rozwoju człowieka.
- Socjologiczne podstawy pedagogiki ogólnej.
- Wartość uczestnictwa społecznego. Przeciwdziałanie wykluczeniu- w tym edukacyjnemu, komunikacyjnemu, kulturowemu.
- Psychologiczne podstawy pedagogiki ogólnej- rozwój człowieka w cyklu życia.
- Neurofizjologiczne podstawy pedagogiki ogólnej. Elementy kinezylogii edukacyjnej jako przykładowy element wykorzystania osiągnięć neurodydaktyki w praktyce edukacyjnej.
- Polityka oświatowa. Transformacje w polskiej oświacie.
- Filozoficzne inspiracje dla pedagogiki ogólnej.
- Aksjologiczne problemy pedagogiki ogólnej.
- Współczesne dylematy i ambiwalencje w obrębie pedagogiki z uwzględnieniem zmian społeczno-politycznych i cywilizacyjnych zglobalizowanego świata.

Nazwa zajęć: Pierwsza pomoc

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student:

posiada wiedzę umożliwiającą trafne rozpoznanie potrzeby udzielenia pierwszej pomocy, w szczególności dzieciom i młodzieży

posiada wiedzę z zakresu zasad udzielania pierwszej pomocy, w szczególności dzieciom i młodzieży potrafi skutecznie powiadomić o nagłym zdarzeniu system ratownictwa medycznego oraz udzielić pierwszej pomocy, w szczególności w nagłych wypadkach, związanych z: zatrzymaniem krążenia i krwotokami zewnętrznymi

Treści programowe dla zajęć:

organizacja działania systemu ratownictwa medycznego w Polsce
rozpoznawanie potrzeby udzielenia pierwszej pomocy
udzielanie pierwszej pomocy

Nazwa zajęć: Podstawy edukacji technicznej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student:

- Posiada wiedzę na temat organizowania i prowadzenia zajęć z edukacji technicznej na etapie wychowania przedszkolnego i nauczania początkowego.
- Potrafi samodzielnie projektować zadania z zakresu edukacji technicznej.

- Posiada praktyczne umiejętności i osobiste doświadczenia w zakresie twórczego rozwiązywania zadań technicznych zdobyte w trakcie wykonywania ćwiczeń.
- Posiada umiejętność pracy zespołowej przy planowaniu, organizowaniu i realizacji projektów interdyscyplinarnych.
- Posiada umiejętność cząstkowego i końcowego kontrolowania oceny efektów pracy dziecka oraz realnych możliwości uczniów w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym.

Treści programowe dla zajęć:

- Zagadnienia wprowadzające i przygotowujące studentów do prowadzenia zajęć z edukacji technicznej na etapie wychowania przedszkolnego i nauczania początkowego.
- Analiza i interpretacja działań techniczno-plastycznych wobec edukacji technicznej.
- Wprowadzanie dziecka w świat techniki. Podstawowa wiedza i umiejętności techniczne dziecka dotyczące obszaru życia codziennego (fizyczny, emocjonalny, społecznym i poznawczym obszarze jego rozwoju).
- Modele nauczania oraz metody wspierania aktywności edukacyjnej uczniów, formy organizacyjne aktywności dzieci wobec edukacji technicznej.
- Edukacja techniczna jako forma socjalizacji dziecka (wzmacnianie poczucia wartości, indywidualność, oryginalność dziecka oraz potrzeby tworzenia relacji osobowych i uczestnictwa w grupie). Zadania techniczne jako element realizacji projektów interdyscyplinarnych.
- Tworzenie warunków pozwalających na bezpieczną, samodzielną eksplorację otaczającej dziecko przyrody, stymulujących rozwój wrażliwości i umożliwiających poznanie wartości oraz norm odnoszących się do edukacji technicznej adekwatnych do etapu rozwoju dziecka.

Nazwa zajęć: Podstawy edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student:

- ukaże idee i założenia edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej
- omówi podstawę programową wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej
- scharakteryzuje treści wybranych programów wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej
- przedstawi działalność pedagogiczną przedszkola i środowiska szkolnego (na etapie klas I –III)
- omówi organizację środowiska przedszkolnego i szkolnego (na etapie klas I –III)
- przedstawi sylwetkę i działalność nauczyciela przedszkola i edukacji zintegrowanej
- omówi potrzeby i właściwości rozwojowe dzieci w okresie średniego i późnego dzieciństwa w kontekście procesu edukacji w przedszkolu i szkole (klasy I – III)

Treści programowe dla zajęć:

- koncepcja wychowania przedszkolnego i edukacji zintegrowanej
- obszary rozwojowe w ujęciu podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz treści nauczania na etapie klas I – III w kontekście podstawy programowej edukacji wczesnoszkolnej
- programy wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej
- cele wychowania przedszkolnego i edukacji zintegrowanej, funkcje i zadania przedszkola i szkoły (klasy I –III), podstawowe metody i formy pracy z dziećmi, planowanie pracy wychowawczo – dydaktycznej w przedszkolu i szkole na etapie edukacji zintegrowanej
- organizacja dnia pobytu i zajęć dzieci w przedszkolu i w klasach I – III, adaptacja dziecka do przedszkola i szkoły, współpraca środowiska przedszkolnego, szkolnego i rodzinnego w procesie wychowawczo – dydaktycznym
- podstawowe funkcje nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej, warsztat pracy nauczyciela
- właściwości rozwoju poznawczego, emocjonalnego, społeczno – moralnego dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym w aspekcie działalności pedagogicznej przedszkola i szkoły

Nazwa zajęć: Praktyka pedagogiczna

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student:

- Wie, jak funkcjonuje placówka, zna jej strukturę organizacyjną, plany pracy wychowawczo-dydaktycznej oraz sposoby ich realizacji, formy działań: wychowawczych, dydaktycznych i wspierających ucznia organizowanych w ramach różnych zajęć w szkole.
- Włącza się aktywnie w organizację i projektowanie podstawowych form oddziaływań opiekuńczych, wychowawczych, edukacyjnych, kulturalnych i pomocowych (pod kierunkiem opiekuna).
- Potrafi wymienić założenia organizacyjne placówki, w której realizuje praktykę; podać założenia programowe, podstawę programową oraz zakres treści realizowanych. Potrafi opisać zadania i założenia pracy poszczególnych specjalistów.

- Działa zgodnie z zasadami etycznymi i regulacjami prawnymi i organizacyjnymi danej placówki
- Zwiększa samoświadomość własnych kompetencji pedagogicznych i pożądaných kierunków dalszej pracy nad sobą

Treści programowe dla zajęć:

- Zapoznanie się i realizacja zadań wynikających z art. 42 Ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela tj., zadań wynikających z zadań statutowych szkoły, w tym zajęć opiekuńczych i wychowawczych uwzględniających potrzeby i zainteresowania uczniów; realizacja zajęć i czynności związanych z przygotowaniem się do zajęć, samokształceniem i doskonaleniem
- Zapoznanie się z dokumentacją placówki
- Planowanie i prowadzenie zajęć dydaktycznych oraz podejmowanie działań opiekuńczo-wychowawczych z uwzględnieniem indywidualizacji w pracy z dziećmi
- Etyka w pracy pedagoga. Zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w danej instytucji.
- Opracowywanie i konsultowanie scenariuszy zajęć z nauczycielem - opiekunem praktyki.
- Opracowywanie pomocy dydaktycznych
- Udział w projektach edukacyjnych realizowanych przez placówkę opieki nad małym dzieckiem, przedszkole i szkołę, uczestniczenie w pracach zespołu samokształceniowego, w zebraniu z rodzicami (za zgodą Dyrektora placówki).

Nazwa zajęć: Prawne aspekty zawodu nauczyciela

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student:

- zna zakres odpowiedzialności prawnej osób pracujących w zawodzie nauczyciela
- zna podstawy prawa oświatowego
- zna podstawowe akty prawne regulujące problematykę praw człowieka, dziecka i ucznia
- posiada umiejętność konstruktywnej analizy konkretnych sytuacji w celu zapobieżenia wypadkom na terenie szkoły oraz z udziałem osób poddanych pieczy

Treści programowe dla zajęć:

- wykładnia terminów: odpowiedzialność prawna, system oświaty, opiekun w kontekście władzy rodzicielskiej oraz opieki cywilnoprawnej
- porządki normatywne: normy prawne a normy moralne, reguły odpowiedzialności opartej na różnych porządkach normatywnych
- rodzaje odpowiedzialności prawnej opiekuna: cywilna, karna, porządkowa, dyscyplinarna, merytoryczna
- specyfika odpowiedzialności cywilnej: odpowiedzialność kontraktowa a deliktowa, źródła odpowiedzialności (z tytułu nadzoru, szkody wyrządzonej przez podopiecznych, szkody na osobie powierzonej opiece), konstrukcja odpowiedzialności za cudze czyny
- specyfika odpowiedzialności karnej: cecha powszechności, rodzaje przestępstw popełnianych przez opiekunów, analiza typów kwalifikowanych, rodzaje stosowanych środków (kary i szczególnie środki karne)
- specyfika odpowiedzialności porządkowej: charakterystyka pracowniczego stosunku pracy, dyrektor jako pracodawca, ochrona pracownika, zakres obowiązków pracowniczych, zasady pociągania do odpowiedzialności, rodzaje kar początkowych
- specyfika odpowiedzialności dyscyplinarnej: przesłanki pociągania do odpowiedzialności (analiza obowiązków nauczyciela w świetle prawa oświatowego), rygorizm postępowań dyscyplinarnych, konsekwencje pociągnięcia do odpowiedzialności
- specyfika odpowiedzialności merytorycznej: kryteria i tryb dokonywania oceny pracy nauczyciela, instytucja nadzoru pedagogicznego, kompetencje dyrektora, obowiązki nauczyciela

Nazwa zajęć: Przygotowanie do praktyki pedagogicznej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student:

- Posiada niezbędną wiedzę dotyczącą procedur i wymagań związanych z realizacją praktyk pedagogicznych
- Jest przygotowana w zakresie formalnym, organizacyjnym i merytorycznym do realizacji praktyki pedagogicznej
- Zdaje sobie sprawę z istoty i wagi doświadczeń, które będzie zdobywać w ramach praktyki pedagogicznej

Treści programowe dla zajęć:

- Zapoznanie z programem i harmonogramem realizacji praktyk
- Zapoznanie z celami praktyki
- Zapoznanie z zadaniami studentów w trakcie praktyk
- Praktyka pedagogiczna - wyzwania i możliwe problemy

- Przygotowanie organizacyjne praktyk

Nazwa zajęć: Psychologia ogólna

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student:

- Zna elementarną terminologię używaną w psychologii i rozumie jej źródła oraz zastosowanie
- Ma elementarną, uporządkowaną wiedzę na temat historii psychologii, głównych problemów współczesnej psychologii oraz podstawowych nurtów w psychologii
- Ma elementarną, uporządkowaną wiedzę na temat podstawowych zagadnień psychologii ogólnej takich jak: spostrzeganie i percepcja, procesy uwagi, uczenie się, pamięć, myślenie, emocje, temperament, inteligencja, motywacja
- Potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii ogólnej w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych
- Potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w psychologii w celu analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań, diagnozowania i prognozowania sytuacji oraz analizowania strategii działań praktycznych w odniesieniu do różnych kontekstów działalności pedagogicznej
- Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonalenia umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia

Treści programowe dla zajęć:

- Historia psychologii
- Zagadnienia i problemy współczesnej psychologii
- Podstawowe paradygmaty i koncepcje psychologiczne
- Spostrzeganie i percepcja
- Procesy uwagi
- Pamięć
- Uczenie się
- Temperament
- Emocje
- Motywacja
- Myślenie
- Inteligencja

Nazwa zajęć: Psychologia rozwoju człowieka

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student:

- Definiuje i wyjaśnia podstawowe pojęcia z psychologii rozwoju człowieka
- Charakteryzuje zasady i prawidłowości rozwoju psychicznego człowieka w ciągu życia
- Analizuje uwarunkowania rozwoju w poszczególnych okresach życia człowieka
- Rozumie i charakteryzuje podstawowe koncepcje rozwoju, a szczególnie: J. Piageta, L.S. Wygotskiego, E. Eriksona, D. Levinsona, M. Tyszkowej
- Opisuje właściwości rozwoju psychicznego w różnych okresach życia człowieka
- Interpretuje okresy rozwoju człowieka z perspektywy społeczno-interakcyjnej teorii rozwoju
- Analizuje mechanizmy rozwoju psychicznego w różnych okresach życia jednostki
- Przygotowuje praktyczne rozwiązania problemów z zakresu psychologii rozwoju człowieka
- Sporządza raport z wykonania projektu na temat „Analiza funkcjonowania osoby w wybranym okresie rozwoju
- Podczas pracy w grupie formułuje własne poglądy i współpracuje w celu osiągnięcia wspólnych ustaleń

Treści programowe dla zajęć:

- Przedmiot i główne problemy psychologii rozwoju człowieka
- Zasady i prawidłowości rozwoju psychicznego człowieka
- Czynniki rozwoju psychicznego
- Nauczanie i wychowanie a rozwój psychiczny
- Strategie nauczania wspierające rozwój psychiczny dziecka
- Wybrane teorie rozwoju psychicznego człowieka
- Rodzina jako środowisko rozwoju psychicznego
- Rozwój fizyczny, poznawczy emocjonalny i społeczny w poszczególnych okresach rozwoju
- Metody poznawania rozwoju psychicznego człowieka

- Zastosowanie psychologii rozwoju człowieka dla rozwiązywania problemów edukacyjnych

Nazwa zajęć: Socjologia

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student:

- Zna podstawowe pojęcia i terminy socjologiczne. Zna subdyscypliny socjologii i rozumie jej związki, a także zależności z innymi naukami. Posiada wiedzę na temat najważniejszych zagadnień z historii socjologii oraz wskazuje jej związki z europejską kulturą.
- Formułuje swoje stanowisko wobec głównych problemów i stanowisk socjologicznych.
- Wykazuje się umiejętnością myślenia w kategoriach socjologicznych; Korzysta z opracowań, danych i socjologicznych tekstów źródłowych; Operuje językiem z użyciem pojęć socjologicznych.
- Prowadzić dyskusję socjologiczną. Formułuje argumenty za i przeciw określonym stanowiskom. Umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej w praktyce życia społecznego i zawodowego.
- Odróżnia myślenie potoczne od socjologicznego. Odróżnia rzeczywiste problemy socjologiczne od pozornych.

Treści programowe dla zajęć:

- Główne pojęcia socjologiczne i kontekst wyłaniania się refleksji socjologicznej. Znajomość podstawowych teorii i koncepcji socjologicznych dotyczących struktury społeczeństwa oraz zjawisk i procesów społecznych.
- Kultura; Symbole, znaczenia, normy i wartości w kulturze. Różnice kulturowe. Subkultury.
- Człowiek jako istota społeczna. Socjalizacja. Osobowość, tożsamość jednostkowa i tożsamość społeczna.
- Zachowania ludzi, podejmowane przez nich działania społeczne, nawiązywane interakcje i stosunki społeczne.
- Główny nurty i kierunki w socjologii europejskiej od czasów starożytnych do nowożytnych – charakterystyka ogólna.
- Klasyczna socjologia XIX-wieczna: ewolucjonizm, pozytywizm, antypozytywizm
- Konteksty socjologii XX-wiecznej: język i znaczenie jako problem socjologiczny.
- Grupy, instytucje społeczne, społeczeństwa. Właściwości i typologie grup i społeczeństw. Instytucja a organizacja społeczna.
- Stratyfikacja społeczna. Warstwy społeczeństw. Pozycje społeczne, ruchliwość społeczna. Płaszczyzny nierówności społecznych (w relacji z takimi kategoriami jak: płeć, etniczność, rasa, klasa).
- Szkoły krytyczne w socjologii ogólnej i kontekst ich wyłaniania się.
- Najnowsze kierunki i problemy w socjologii światowej. Podstawowe pojęcia i trendy społeczne. Współczesne perspektywy socjologiczne. Dylematy współczesnych badań socjologicznych.

Nazwa zajęć: Socjologia edukacji

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student:

- Posiada podstawową wiedzę na temat struktur wychowawczych i oświatowych (ich funkcjonowania i genezy) oraz występujących między nimi związków i korelacji. Potrafi określić edukacyjne znaczenie takich procesów społecznych, jak m.in.: stratyfikacja społeczna, socjalizacja, współczesne wychowanie i kształcenie.
- Charakteryzuje się podstawową wiedzą na temat teorii edukacyjnych oraz prawidłowości zachodzących w obrębie systemu oświatowego w Polsce i poza jej granicami.
- Posiada wiedzę na temat niejawnych struktur i procesów w obszarze edukacji (np. ukryty program szkoły).
- Jest świadomy/a wytwarzania i odtwarzania nierówności oraz barier strukturalnych i kulturowych w systemie edukacyjnym. Wie na czym polega reprodukcja w systemie edukacyjnym i potrafi podać jej przykłady odwołując się do poznanych koncepcji i teorii.
- Potrafi prawidłowo identyfikować i interpretować zjawiska społeczne i edukacyjne z wykorzystaniem wiedzy socjologicznej. Trafnie diagnozuje i przewiduje kierunki zmian zachodzące w strukturach społecznych (w wymiarze mikro- i makrosocjalnym).

Treści programowe dla zajęć:

- Socjologia wychowania i edukacji jako subdyscyplina pedagogiczna. Społeczne wymiary oraz socjologiczne rozumienie wychowania i edukacji. Dwa wymiary wychowania: instytucjonalny i aksjologiczny
- Przesunięcia socjalizacyjne a dylematy współczesnej szkoły (rola rodziny, szkoły, Kościoła, grupy rówieśniczej i kultury popularnej).

- Selekcyjna i stratyfikacyjna rola edukacji ze szczególnym uwzględnieniem edukacji elitarnej i egalitarnej oraz zjawiska przeedukowania społeczeństwa.
- Wybrane koncepcje i podejścia teoretyczne w socjologii edukacji (teoria strukturalno-funkcjonalna – T. Parsons, R. Turner, E. Hopper; teoria konfliktu – S. Bowles, H. Gintis, P. Bourdieu, jak również inne koncepcje np. efekt odwrócenia R. Boudona).
- Relacje mające miejsce na linii społeczeństwo-edukacja (indywidualizm vs. wspólnotowość; reprodukcja vs. emancypacja/równość możliwości itp.)
- Ukryty program szkoły. (m.in. podręczniki szkolne; strategie ideologiczne; kod językowy; program nauczania; przestrzeń szkolna).
- Problemy edukacji wielokulturowej we współczesnym świecie. Teoria w praktyka społeczno-kulturowa.

Nazwa zajęć: **Teoretyczne podstawy kształcenia**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student:

- Wyjaśnia pojęcia z zakresu dydaktyki współczesnej w kontekście edukacji i nauk o niej
- Opisuje podstawowe metody badawcze w dydaktyce
- Określa prawidłowości dotyczące doboru i układu treści kształcenia
- Formułuje cele, wartości, metody, formy, środki dydaktyczne w procesie kształcenia
- Wykazuje się zrozumieniem treści dotyczących problemów dydaktyczno – wychowawczych występujących w praktyce szkolnej
- Udziela odpowiedzi na pytania: kogo uczy?; kto naucza? (uczestniczy w procesie kształcenia);
- Udziela odpowiedzi na pytania:); jakie czynności odpowiadają uczestnikom procesu nauczania i uczenia się? (nauczanie i uczenie się)
- Udziela odpowiedzi na pytania:); jakie czynności odpowiadają uczestnikom procesu nauczania i uczenia się? (nauczanie i uczenie się)
- Udziela odpowiedzi na pytania: czego naucza? (treści)
- Udziela odpowiedzi na pytania: za pomocą czego uczy? (środki)
- Udziela odpowiedzi na pytania: kiedy i jak długo trwa nauczanie i uczenie się? (struktura organizacyjna szkolnictwa)
- Udziela odpowiedzi na pytania: gdzie odbywa się nauczanie i uczenie się? (w klasie i poza ławką szkolną);
- Udziela odpowiedzi na pytania: jak ocenia się postępy ucznia w nauce? (poznawanie, kontrola, analiza i ewaluacja wyników w nauce)
- Planuje proces dydaktyczny
- Dokonuje ewaluacji procesu dydaktycznego
- Klasyfikuje metody kształcenia
- Analizuje metody kształcenia
- Klasyfikuje formy kształcenia
- Analizuje formy kształcenia
- Tworzy zintegrowany scenariusz zajęć dydaktycznych
- Analizuje plany i programy nauczania

Treści programowe dla zajęć:

- Dydaktyka teorią nauczania – uczenia się
- Charakterystyka systemów dydaktyczny
- Metody badawcze w dydaktyce
- Problem doboru i układu treści kształcenia
- Klasyfikacja i analiza metod kształcenia
- Zasady kształcenia
- Formy realizacji kształcenia
- Środki dydaktyczne w procesie kształcenia
- Współczesne koncepcje kształcenia
- Przyczyny i rodzaje niepowodzeń szkolnych
- Planowanie, realizacja i ewaluacja procesu dydaktycznego
- Analiza planów i programów nauczania

Nazwa zajęć: **Teoria i praktyka wychowania**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student:

- zna terminologię, niezbędną do opisywania, analizowania i wyjaśniania zjawisk i procesów wychowania w różnych warunkach społecznych i w różnej skali; zna miejsce teorii wychowania w pedagogice i rozumie jej związki z innymi dyscyplinami nauk;
- zna i rozumie związki wychowania z procesami enkulturacji i socjalizacji, a także innymi rodzajami działalności pedagogicznej: nauczaniem i opieką;
- ma wiedzę dotyczącą relacji i interakcji wychowawczej i jej uczestników zróżnicowanych z uwagi na środowisko i osoby wychowanków;
- ma wiedzę dotyczącą relacji i interakcji wychowawczej i jej uczestników zróżnicowanych z uwagi na środowisko i osoby wychowanków;
- posiada wiedzę dotyczącą procesu wychowania; jego etapów, form, strategii, metod i stylów;
- umie wykorzystać zdobytą wiedzę dla opisywania i wyjaśniania różnego rodzaju zjawisk w wychowaniu;
- potrafi w języku zrozumiałym dla specjalistów i odbiorców spoza grona profesjonalistów przedstawiać i wyjaśniać różnego rodzaju kwestie związane z wychowaniem;
- umie ocenić stan oraz efekty wychowania, wykorzystywać wiedzę do wyjaśniania różnego rodzaju zjawisk i problemów z zakresu wychowania, potrafi planować oddziaływania wychowawcze w skali działalności indywidualnej oraz funkcjonowania placówki wychowawczej;
- potrafi dostrzegać dylematy etyczne, związane z pracą wychowawczą, trafnie je analizuje i wskazuje rozwiązania.

Treści programowe dla zajęć:

- Podstawowe pojęcia; ich rozumienie i zastosowanie. Enkulturation, socjalizacja i wychowanie jako zjawiska społeczne; cechy odróżniające wychowanie od socjalizacji; wychowanie a nauczanie i opieka. Teoretyczne podstawy wychowania
- Mechanizmy socjalizacji i ich odniesienie do mechanizmów wychowania
- Aksjologiczne podstawy wychowania; cele wychowania i ich stanowienie. Ideał wychowania i jego realizacja
- Koncepcje wychowania; ich teoretyczne podstawy; społeczny, filozoficzny i etyczny kontekst. Kontrowersje wokół wychowania
- Wychowanie jako czynność i jako proces; dziedziny i etapy wychowania. Ewaluacja wychowania. Trudności wychowawcze; przejawy, przyczyny, skutki, postępowanie
- Formy i metody wychowania; ich klasyfikacja, stosowanie, skutki
- Styl pracy wychowawczej; rodzaje i ich charakterystyka. Przyczyny i skutki stosowania różnych stylów wychowania
- Różnice w wychowaniu chłopców i dziewcząt; ich przyczyny i skutki

Nazwa zajęć: Warsztat komunikacji interpersonalnej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student:

- wie czym jest komunikacja interpersonalna i jaka jest jej rola
- zna zasady skutecznej komunikacji interpersonalnej, potrafi wskazać jej rolę w pracy pedagoga
- Stosuje zasady komunikacji
- zna zasady komunikacji w grupie (z uwzględnieniem procesu grupowego)
- ma świadomość własnych kompetencji i barier w relacjach społecznych przekładających się na proces komunikacji
- potrafi przeprowadzić krótki fragment warsztatu na temat wybranego aspektu komunikacji interpersonalnej
- zna zasady skutecznej komunikacji i etyki pracy pedagoga

Treści programowe dla zajęć:

- rola komunikacji w autoprezentacji
- modele komunikacji, fazy procesu komunikacyjnego, style komunikacji
- Skuteczna a nieskuteczna komunikacja – zasady, bariery
- Nadawca, odbiorca – zakres umiejętności
- Inteligencja emocjonalna – emocje w komunikacji, umiejętność ich rozpoznawania i okazywania. Empatia i asertywność w pracy pedagoga
- Fazy procesu grupowego, role grupowe, zasady wpływu społecznego
- Zajęcia warsztatowe – prowadzone przez grupy studentów (wybrany wcześniej fragment warsztatu komunikacji)
- Zajęcia warsztatowe – prowadzone przez grupy studentów (wybrany wcześniej fragment warsztatu komunikacji)
- Podsumowanie zajęć i ocena

Nazwa zajęć: Wprowadzenie do pedagogiki emancypacyjnej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student:

- potrafi zdefiniować pojęcie emancypacji poprzez edukację oraz pojęcie wykluczenia edukacyjnego w kontekście pojęć pokrewnych oraz w kontekście uwarunkowań systemu i praktyki edukacyjnej
- potrafi opisać najpowszechniejsze mechanizmy i formy wykluczeń edukacyjnych oraz podstawowe pedagogiczne narzędzia wspierające emancypację
- ma pogłębioną wiedzę o rodzajach więzi społecznych i o rządzących nimi prawidłowościach istotnych z punktu widzenia procesów edukacyjnych, w szczególności
- ma uporządkowaną wiedzę o kulturowych uwarunkowaniach procesów edukacyjnych, w szczególności w zakresie procesów związanych z wybranym modułem specjalnościowym
- utożsamia się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w praktyce pedagogicznej, odznacza się rozważą, dojrzałością i zaangażowaniem w projektowaniu, planowaniu i realizowaniu działań pedagogicznych, w szczególności w zakresie wybranego modułu specjalnościowego
- pedagogicznych i prognozować przebieg ich rozwiązywania oraz przewidywać skutki planowanych działań w określonych obszarach praktycznych, w szczególności w zakresie wybranego modułu specjalnościowego

Treści programowe dla zajęć:

- Emancypacja poprzez edukację, wykluczenia edukacyjne - rozważania definicyjne; odniesienie do pojęć pokrewnych (integracja, inkluzja, dyskryminacja, nierówności edukacyjne).
- Formy wykluczeń ze względu na cechy przypisane w trakcie edukacji.
- Mechanizmy powstawania i funkcjonowania wykluczeń edukacyjnych w szkole – stygmatyzacja, segregacja, izolacja rówieśnicza.
- Wykluczenia edukacyjne w podręcznikach i programach nauczania
- Językowy wymiar wykluczeń edukacyjnych. Podstawy włączającej komunikacji w szkole
- Zapobieganie wykluczeniom edukacyjnym jako cel emancypacji i inkluzji edukacyjnej i społecznej.

Nazwa zajęć: Aktywizowanie środowisk społecznych

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student:

- Potrafi uzasadnić potrzebę aktywizowania poszczególnych środowisk społecznych w kontekście dynamizowania ich codziennego funkcjonowania oraz wsparcia w sytuacjach trudnych, służącego przeciwdziałaniu marginalizacji
- Umie objaśnić znaczenie właściwego zagospodarowania czasu wolnego, umiejętnego korzystania z dóbr kultury i potrzeby współpracy oraz dokonać analizy funkcjonowania instytucji edukacyjnych, upowszechniania kultury i pomocowych, działających w środowisku
- Potrafi scharakteryzować specyfikę środowiska lokalnego jako płaszczyzny działań oraz wykorzystać w pracy pedagogicznej metodę organizowania środowiska, czyli aktywizowania społeczności lokalnej
- Umie aktywizować środowisko poprzez wykorzystanie różnych form i metod pracy z jednostką, grupą i społecznością, w tym animacji
- Potrafi ocenić warunki i możliwości działań systemowych (osób, instytucji, organizacji) na rzecz aktywizacji społeczności lokalnej
- Potrafi ocenić warunki i możliwości działań systemowych (osób, instytucji, organizacji) na rzecz aktywizacji społeczności lokalnej
- Potrafi podejmować złożone działania pedagogiczne w środowisku i współpracować z innymi w tym zakresie

Treści programowe dla zajęć:

- Aktywizowanie środowisk społecznych jako wzmaganie ich aktywności oraz przeciwdziałanie marginalizacji
- Uczestnictwo w kulturze, czas wolny i jego zagospodarowanie w kontekście funkcjonowanie środowiska
- Środowisko lokalne jako płaszczyzna działań. Znaczenie społeczności lokalnej
- Rola i znaczenie osób oraz instytucji o charakterze edukacyjnym, służących upowszechnianiu kultury oraz pomocowych, wspierających rodzinę (dzieci, młodzież, osoby dorosłe, w tym seniorów)
- Animacja jako metoda aktywizowania jednostek, grup i społeczności lokalnych. Rola animatora
- Organizacje pozarządowe i ich znaczenie w dynamizowaniu środowiska.
- Integrowanie działań wychowawczych różnych placówek/organizacji w rozwiązywaniu problemów w środowisku lokalnym

Nazwa zajęć: BHP w zawodzie nauczyciela

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student:

- posiada wiedzę z zakresu aktów prawnych dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy
- zna prawa i obowiązki nauczyciela w zakresie bezpieczeństwa

Treści programowe dla zajęć:

- akty prawne dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy oraz prawa i obowiązki nauczyciela w zakresie bezpieczeństwa
- identyfikacja zagrożeń na terenie szkoły
- wymagania dotyczące pomieszczeń szkolnych i ich wyposażenia
- zwalczanie pożarów i ewakuacja
- zasady organizacji bezpiecznych wycieczek szkolnych, lekcji wychowania fizycznego i zawodów
- zagrożenia wypadkowe uczniów i nauczycieli, choroby zawodowe nauczycieli i świadczenia z tytułu wypadków

Nazwa zajęć: Kompetencje akademickie

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student:

- Charakteryzuje komponenty szczegółowe kompetencji akademickich
- Wskazuje możliwości rozwijania własnych zasobów kompetencyjnych związanych z realizacją zadań akademickich
- Omawia ofertę instytucjonalnych form wsparcia dla studentów
- Projektuje własną ścieżką rozwoju profesjonalnego
- Omawia możliwości i poziomy profilaktyki niepowodzeń akademickich
- Stosuje ICT w celu zwiększenia efektywności działań związanych ze studiowaniem
- Podejmuje działania zgodne z kulturą akademicka i etyką studiowania

Treści programowe dla zajęć:

- Kompetencje a kwalifikacje. Kapitał profesjonalny
- Kompetencje akademickie i ich komponenty
- Style i strategie uczenia się dorosłych. Cykl Kolba
- Kompetencje akademickie – samoorganizacja, zarządzanie czasem
- Kompetencje akademickie – planowanie, realizowanie badań. Upowszechnianie wyników badań
- System wsparcia dla studentów. Analiza ofert instytucji i programów adresowanych do studentów
- Aplikacje wspierające proces studiowania
- Krytyczne myślenie jako kompetencja akademicka
- Projektowanie ścieżek rozwoju akademickiego i karierowego. Kompetencja wyróżniająca
- Doradztwo akademickie i karierowe dla studentów
- Prekariat. Profilaktyka niepowodzeń akademickich

Nazwa zajęć: Kultura i edukacja w społeczeństwie współczesnym

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student:

- Wskazuje główne zagadnienia kultury i edukacji oraz opisuje główne podstawy teoretyczne kultury i edukacji, a także omawia podstawy procesu tworzenia, nabywania i przekazywania kultury ze szczególnym uwzględnieniem przemian kulturowych i edukacyjnych.
- Wskazuje i analizuje zachodzące zjawiska edukacyjne i kulturowe (uwzględniając implikacje w wymiarze jednostkowym oraz społecznym).
- Potrafi krytycznie odnieść się do tekstów kulturowych czy badanych zjawisk, a także zaprojektować działania o charakterze edukacyjnym, prewencyjnym, socjalizacyjnym, terapeutycznym i wychowawczym mające na celu uświadamiać o współczesnych zagrożeniach oraz przeciwdziałać negatywnym zjawiskom społecznym.

Treści programowe dla zajęć:

- Konceptualizacja pojęć dotyczących głównych zagadnień kultury i edukacji oraz ich podstaw teoretycznych.
- Zacieranie się granicy pomiędzy kulturą wysoką i niską. Rozwój i przemiany kultury masowej. Uczestnictwo w kulturze. Wpływ kultury popularnej na dzieci i młodzież (przy uwzględnieniu, iż stanowi ona główny pas transmisyjny wartości dla młodego pokolenia).
- Proces tworzenia, nabywania i przekazywania kultury (z uwzględnieniem działań socjalizacyjnych i edukacyjnych).
- Główne koncepcje, teorie kultury i edukacji, przemian kultury i edukacji. Analiza współczesnych zjawisk kulturowych i edukacyjnych.

- Zjawiska edukacyjne i kulturowe we współczesnej kulturze m.in. dotyczące procesu globalizacji, wielokulturowości, nierówności edukacyjnych, reprodukcji społecznej, problemów opiekuńczych, wychowawczych, edukacyjnych i społecznych.
- Zagrożenia wynikające z przemian współczesnej kultury i edukacji. Wymiar teoretyczny i praktyczny. Analiza i projektowanie rozwiązań.
- Przemiany w zakresie (re)konstrukcji tożsamości współczesnego człowieka. Procesualność pojęcia. Życie w świecie nieustannej zmiany- w płynnej ponowoczesności. Teoria i praktyka społeczna.
- Kultura konsumpcji. Cechy charakterystyczne, główne zjawiska, problemy, fenomeny kulturowe kultury konsumpcyjnej. Analiza zjawisk kulturowych, ocena przemian współczesności oraz wartości i zachowań społecznych.

Nazwa zajęć: Lokalne środowiska wychowawcze

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student:

- Definiuje pojęcia związane ze środowiskami lokalnymi i lokalnością, prezentuje charakterystyki poszczególnych lokalnych środowisk wychowawczych
- Potrafi omówić wybrane rodzaje oddziaływań wychowawczych oraz ich wpływ na przygotowanie jednostek do pełnienia ról społecznych
- Charakteryzuje funkcje wychowawcze najważniejszych środowisk aktywności życiowej człowieka
- Dokonuje analiz mikrośrodków wychowawczych, ze szczególnym uwzględnieniem występujących w nich sytuacji problemowych
- Projektuje rozwiązania minimalizujące zagrożenia w lokalnych środowiskach wychowawczych
- Potrafi omówić wpływ procesu globalizacji na funkcjonowanie lokalnych środowisk wychowawczych

Treści programowe dla zajęć:

- Siatka pojęciowa dotycząca lokalności. Prezentacja i charakterystyka lokalnych środowisk wychowawczych
- Prezentacja i charakterystyka środowisk wychowawczych zróżnicowanych terytorialnie
- Problematyka wychowania w podstawowych mikrośrodkach wychowawczych
- Sytuacje problemowe w lokalnych środowiskach wychowawczych oraz sposoby ich rozwiązywania i zapobiegania im
- Projektowanie rozwiązań minimalizujących zagrożenia w mikrośrodkach wychowawczych
- Proces globalizacji i jego wpływ na funkcjonowanie lokalnych środowisk wychowawczych

Nazwa zajęć: Pedagogika społeczna

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student:

- Zna podstawy teoretyczno-metodologiczne pedagogiki społecznej jako dyscypliny naukowej
- Rozpoznaje współczesne problemy socjalno-pedagogiczne istniejące w zróżnicowanych środowiskach życia człowieka
- Rozróżnia zagrożenia egzystencjalne towarzyszące współczesnemu człowiekowi w jego środowisku życia
- Stosuje wybrane metody i techniki diagnostyczne w pracy z osobami, grupami i społecznościami wymagającymi interwencji środowiskowej, (czyli działań ochronnych, wspomagających i pobudzających rozwój człowieka)
- Opracowuje diagnozę pedagogiczną/poznawczą i plan działań naprawczych, wspomagających i pobudzających rozwój człowieka dla wybranej jednostki, grupy bądź społeczności
- Uczestniczy w dyskusji na temat różnych metod i form oddziaływań wspomagających i pobudzających rozwój człowieka

Treści programowe dla zajęć:

- Zapoznanie studentów z genezą zainteresowań społecznymi i środowiskowymi uwarunkowaniami oraz kontekstami życia i rozwoju człowieka
- Zapoznanie studentów z głównymi elementami środowiska wychowawczego i związanymi z nimi aktualnymi problemami socjalno-pedagogicznymi
- Zapoznanie studentów z działaniami o charakterze humanitarnym (opieka, wsparcie społeczne, pomoc), stanowiące istotny składnik przedmiotu współczesnej pedagogiki społecznej
- Rozumienie podstawowych pojęć z zakresu pedagogiki społecznej (środowisko życia, wspomaganie i poszukiwanie sił społecznych, diagnoza, profilaktyka, kompensacja społeczna)

- Zapoznanie studentów z metodami badań społeczno - środowiskowych uwarunkowań procesu wychowania i rozwoju człowieka oraz z projektowaniem i rozwiązywaniem problemów socjalno - pedagogicznych
- Zaprezentowanie diagnozy pedagogicznej/poznawczej oraz głównych kierunków działań naprawczych w środowisku

Nazwa zajęć: Planowanie karier edukacyjno-zawodowych

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student:

- Charakteryzuje podstawowe modele karier zawodowych
- Wymienia i charakteryzuje cechy dobrego planu
- Prawidłowo dobiera i stosuje metody zarządzania własnymi zasobami karierowymi
- Poprawnie projektuje ścieżkę własnego rozwoju zawodowego
- Zna i stosuje techniki analizy własnych kwalifikacji i kompetencji zawodowych
- Zna procedury rekrutacyjne i potrafi odpowiedzieć na najczęściej pojawiające się pytania podczas rozmów kwalifikacyjnych
- Analizuje aktualną sytuację i tendencje zmian na rynku pracy w swoim zawodzie i środowisku pracy
- Poprawnie opracowuje własne dokumenty aplikacyjne
- Zna założenia Polskiej Ramy Kwalifikacyjnej
- Wie w jaki sposób korzystać z Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji

Treści programowe dla zajęć:

- Modele współczesnych karier zawodowych
- Proces planowania i jego uwarunkowania
- Zarządzanie własnymi zasobami karierowymi
- Projektowanie ścieżki własnego rozwoju zawodowego
- Techniki analizy własnych kwalifikacji i kompetencji zawodowych
- Procedury rekrutacyjne i najczęściej pojawiające się pytania podczas rozmów kwalifikacyjnych
- Analiza sytuacji i tendencji zmian na rynku pracy w kontekście przyszłego zawodu i potencjalnego środowiska pracy
- Opracowanie własnych dokumentów aplikacyjnych
- Założenia Polskiej Ramy Kwalifikacyjnej
- Zastosowania Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji

Nazwa zajęć: Podstawy diagnostyki dzieci w wielu przedszkolnym i wczesnoszkolnym

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student:

- Zna i rozumie pojęcia diagnozy psychologicznej, pedagogicznej, diagnostyki psychopedagogicznej dzieci; rozumie pojęcie diagnozy; zna rodzaje diagnozy psychopedagogicznej
- Potrafi analizować, projektować i tworzyć odpowiednie warunki dla przeprowadzenia procesu diagnozy
- Potrafi opisać, wyjaśnić, trafnie dobrać i prawidłowo zastosować podstawowe metody poznawania dziecka
- Potrafi stworzyć na podstawie wyników badań i zgromadzonych informacji o dziecku i jego środowisku studium przypadku obejmujące opinię o dziecku oraz zalecenia dotyczące dalszych oddziaływań dydaktycznych, opiekuńczych, wychowawczych; jest w trakcie tworzenia case study gotów do komunikowania się i współpracy z innymi w procesie diagnostycznym oraz krytycznej oceny siebie jako diagnosty

Treści programowe dla zajęć:

- Istota diagnozy psychopedagogicznej- właściwości rodzaje i zastosowanie w pracy z dziećmi
- Warunki poprawnej diagnozy.
- Podstawowe metody diagnozy psychopedagogicznej (obserwacja, wywiad i rozmowa, analiza wytworów dziecka, socjometria, kwestionariusze i testy)
- Ocena rozwoju psychoruchowego dziecka w zakresie procesów orientacyjnych, intelektualnych, wykonawczych, emocjonalno-społecznych
- Niepokojące zjawiska w rozwoju i zachowaniu dzieci– typologia i wskaźniki behawioralne
- Diagnoza gotowości szkolnej dziecka
- Diagnoza rodziny
- Analiza wyników diagnozy psychopedagogicznej – tworzenie studium przypadku obejmujące opinię o dziecku i zalecenia dotyczące dalszych oddziaływań dydaktycznych, opiekuńczych, wychowawczych i terapeutycznych

Nazwa zajęć: Podstawy edukacji ekologicznej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student:

- Rozumie i wyjaśnia pojęcia ekologii, ekologii głębokiej, edukacji ekologicznej, oraz ich powiązania z naukami przyrodniczymi, humanistycznymi i społecznymi
- Wymienia i charakteryzuje znaczenie środowiska naturalnego dla zdrowia i życia człowieka oraz wpływ aktywności człowieka
- (np. przemysłowej produkcji żywności) na środowisko naturalne
- Wyjaśnia koncepcję Zrównoważonego Rozwoju, charakteryzuje relacje pomiędzy komponentem ekonomicznym,
- środowiskowym i społecznym. Utożsamia się z celami ZR i stosuje ja w praktyce pedagogicznej
- Rozpoznaje aktualne problemy ekologiczne w perspektywie globalnej i lokalnej,
- Opisuje współczesne modele konsumpcji i ich wpływ na równowagę środowiskową i spójność społeczną
- Prawidłowo interpretuje wyniki badań stanu środowiska naturalnego, w tym dowody na zmiany klimatyczne i rolę człowieka w tych procesach
- Podejmuje praktyczne działania na rzecz ekologii i zrównoważonego rozwoju swojego najbliższego otoczenia
- Utożsamia się z celami ZR i ekologicznym stylem życia; stosuje je w praktyce pedagogicznej

Treści programowe dla zajęć:

- Kluczowe pojęcia: ekologia, ekologia głęboka, zrównoważony rozwój, edukacja ekologiczna, ślad węglowy, ocieplenie klimatu.
- Ocieplenie klimatu jako najpoważniejsze wyzwanie ludzkości. Przyczyny i skutki ocieplenia klimatu. Polityka energetyczna a zmiana klimatu. Znaczenie źródeł energii w wyjaśnianiu i przeciwdziałaniu zmianie klimatycznej. Zapobieganie dalszemu ocieplaniu klimatu. Adaptacja do zmiany klimatycznej.
- Człowiek w zagrożonym środowisku. Relacja pomiędzy człowiekiem a środowiskiem. Napięcie między ekologią, ekonomią i sprawiedliwością społeczną. Zrównoważony rozwój jako oferta dla przyszłości. Ekologia jako trend rozwojowy.
- Czy warzywa zawsze są zdrowe? Dlaczego giną pszczoły? Czy ekolog może jeść mięso? Przemysłowa produkcja żywności. Chemizacja rolnictwa. Wpływ rolnictwa przemysłowego, w tym przemysłowej produkcji mięsa na środowisko naturalne i zdrowie człowieka. Roślinna i zwierzęca produkcja GMO. Znaczenie regulacji prawnych dla zachowania standardów bezpieczeństwa żywności.
- Ekologiczna produkcja żywności. Ekologiczne znaki towarowe. Sprawiedliwy handel. Proekologiczne zachowania konsumenckie. Ekologiczny styl życia i wartości. Świadomy ekologicznie konsumeryzm. Minimalizm, *slow food*, *slow life*. Przepisy i moda w służbie ekologii
- Ekologia a etyka. Hodowla zwierząt. Zwierzęta jako źródło mięsa, skór, tłuszczu. Dobrostan zwierząt hodowlanych. Rozwiązania prawne wobec hodowli zwierząt gospodarskich i futerkowych.
- Traktowanie zwierząt. Prawa zwierząt. Znaczenie tradycji i kultury. Ekologia głęboka jako filozofia działania organizacji pro-eko i koncepcja pedagogiczna.
- Problem śmieci. Rodzaje odpadów. Największe śmietniki świata. Szczególne zagrożenie: plastik. Życie bez plastiku. Recykling i utylizacja odpadów: ku gospodarce o obiegu zamkniętym.
- Konsumpcjonizm jako czynnik odpowiedzialny za wytwarzanie odpadów. Zasada 5R.
- Zero waste - życie bez śmieci. Aktywność obywatelska w obszarze zero waste.
- zrównoważonego rozwoju. Ekonomia dzielenia się i transport miejski jako pierwszy etap „ekologizowania” miast. Przyroda w wielkim mieście: miejskie łąki, ogrody i kooperatywy spożywcze. Problem smogu i miejskie ekologiczne programy edukacyjne. Policja smogowa i drony-laboratoria. Aktywność obywatelska w walce o czyste powietrze.
- Zmieniamy świat na eko. Ekologiczne projekty obywatelskie i edukacyjne. Proekologiczne działania w ramach organizacji pozarządowych i partii politycznych. Edukacja ekologiczna i środowiskowa. Leśne przedszkola.

Nazwa zajęć: Podstawy edukacji informatycznej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student:

- Zna i rozumie zastosowanie rodzajów, cech i funkcji technologii informacyjno-komunikacyjnych w edukacji i pracy nauczyciela
- Potrafi samodzielnie wykorzystać zdobytą wiedzę o rodzajach, cechach i funkcjach technologii informacyjno-komunikacyjnych w zastosowaniach edukacyjnych i pracy pedagoga

- Potrafi bezpiecznie posługiwać się komputerem i jego oprogramowaniem, wykorzystać sieci komputerowe; komunikować się za pomocą komputera i technologii informacyjno-komunikacyjnych
- Potrafi wyszukiwać, gromadzić i przetwarzać informacje z różnych źródeł; opracowując za pomocą komputera rysunki, teksty, dane liczbowe, motywy, animacje, prezentacje multimedialne
- Zna i rozumie zagrożenia wynikające z korzystania z komputera, Internetu i multimedii; jest gotów do odznaczania się odpowiedzialnością za wykorzystane materiały
- Potrafi skonstruować cyfrowe narzędzie stosowane w pracy z dziećmi
- Jest gotów do rozwijania własnych kompetencji związanych z wykorzystaniem komputera oraz programów edukacyjnych/pakietów multimedialnych do poszerzania wiedzy i umiejętności z różnych dziedzin

Treści programowe dla zajęć:

- Poznanie działania komputera
- Poznanie stron, aplikacji do stworzenia własnej strony internetowej z materiałami edukacyjnymi
- Tworzenie i realizacja projektu e-Twinningowego lub innych projektów edukacyjnych z wykorzystaniem TIK
- Poznanie języków programowania odpowiednich do pracy z dziećmi
- Poznanie narzędzi programistycznych przeznaczonych do pracy z dziećmi – aplikacje, gry komputerowe, maty, klocki edukacyjne (Lego WeDo, etc.)
- Poznanie stron, aplikacji do stworzenia własnej platformy elearningowej
- Poznanie i wykorzystanie gier komputerowych/aplikacji w edukacji
- Poznanie i wykorzystanie gier/aplikacji mobilnych w edukacji
- Edukacyjne zastosowania IT
- Zasady konstruowania cyfrowych narzędzi stosowanych w pracy z dziećmi

Nazwa zajęć: Podstawy edukacji matematycznej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student:

- Zna i rozumie podstawowe pojęcia matematyczne wprowadzane w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej
- Zna i umie wykorzystać literaturę pedagogiczną podejmującą problem edukacji matematycznej dziecka w pracy pedagogicznej
- Potrafi wykorzystywać zgromadzoną wiedzę w celu organizowania zajęć z edukacji matematycznej dzieci
- Jest gotowy do podejmowania dalszych działań samorozwojowych pozwalających ulepszyć warsztat pedagogiczny i polepszać jakość realizowanych z dziećmi zajęć

Treści programowe dla zajęć:

- Charakterystyka kształtowania pojęć matematycznych w przedszkolu i w nauczaniu początkowym
- Trudności w uczeniu się matematyki
- Ogólne uwagi o stosowaniu symboli matematycznych w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej
- Kształtowanie pojęć geometrycznych w klasach 1-3 szkoły podstawowej
- Stosunki przestrzenne
- Teoria zbiorów
- Pojęcie liczby naturalnej(liczba a cyfra; prawa działań w zbiorze liczb naturalnych)
- Etapy opracowywania pojęcia liczby naturalnej w przedszkolu i szkole podstawowej
- Oś liczbowa (liczebniki główne i porządkowe; liczby parzyste i nieparzyste; ćwiczenia z wykorzystaniem osi liczbowej)
- Wykorzystanie w edukacji klocków logicznych
- Zakresy liczbowe (0-5; 5-10; 0-10; 10-20; 0-20; przekroczenie dziesiątki; 0-100; dodawanie i odejmowanie wewnątrz dziesiątek)
- Sposoby dodawania i odejmowania w zakresie 10
- Sposoby dodawania i odejmowania w zakresie 100 wewnątrz dziesiątek (sposoby numeryczne; doliczanie; odliczanie)
- Wprowadzanie liczb drugiej dziesiątki
- Dodawanie i odejmowanie z przekroczeniem dziesiątki
- Dodawanie i odejmowanie w zakresie 100
- Wykorzystanie liczydła w edukacji wczesnoszkolnej
- Wprowadzenie mnożenia i dzielenia
- Kolejność wykonywania działań
- Zadania z treścią w edukacji wczesnoszkolnej

Nazwa zajęć: Podstawy edukacji muzycznej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student:

- Rozumie znaczenie muzyki w rozwoju emocjonalnym, poznawczym i społecznym dziecka
- Posiada podstawową wiedzę dotyczącą form aktywności muzycznej dziecka
- Posiada podstawową wiedzę z zakresu teorii i historii muzyki
- Posiada wiedzę na temat polskiej muzyki ludowej oraz muzycznej literatury dla dzieci
- Zna rodzaje zabaw ze śpiewem i potrafi je samodzielnie tworzyć
- Wie czym jest muzyczna twórczość dziecka i potrafi inicjować działania twórcze
- Zna budowę instrumentarium dla dzieci i potrafi wykorzystać je w działaniach twórczych

Treści programowe dla zajęć:

- Umuzycznienie jako droga rozwoju małego dziecka – muzyczny rozwój dzieci od wieku niemowlęcego po dojrzałość szkolną.
- Podstawy wiedzy o muzyce – elementy dzieła muzycznego, znaki notacji muzycznej, podstawy harmonii, budowa orkiestry.
- Formy aktywności muzycznej dziecka – słuchanie muzyki, śpiew, gra na instrumentach, ruch z muzyką i jej tworzenie. Omówienie teoretyczne oraz realizacji szeregu ćwiczeń muzyczno-ruchowych.
- Literatura muzyczna: muzyka klasyczna, literatura muzyczna dla dzieci, muzyka ludowa, muzyka filmowa. Wykorzystanie aktywnego i biernego słuchania muzyki w edukacji muzycznej i zabawach muzycznych.
- Zabawy ze śpiewem – zabawy rytmiczne, ilustracyjne i inscenizowane. Realizacja wybranych piosenek z repertuaru dziecięcego w oparciu o różne formy aktywności muzycznej.
- Instrumentacja piosenek i utworów muzycznych. Wykorzystanie instrumentów perkusyjnych do tworzenia akompaniamentów, form ostinatowych i repetytywnych zgodnie z koncepcją Carla Orffa.
- Twórczość muzyczna małego dziecka jako droga do poznania muzyki. Ćwiczenia twórczej ekspresji ruchowej oraz improwizacji instrumentalnej.
- Muzyka i jej aspekty integracyjne w funkcjonowaniu grupy przedszkolnej i szkolnej.

Nazwa zajęć: Podstawy edukacji plastycznej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student:

- Posiada wiedzę na temat organizowania i prowadzenia zajęć z edukacji plastycznej na etapie wychowania przedszkolnego i nauczania początkowego.
- Potrafi samodzielnie projektować zadania z zakresu edukacji plastycznej, podstaw nowych mediów i arteterapii.
- Posiada praktyczne umiejętności i osobiste doświadczenia w zakresie twórczego rozwiązywania zadań plastycznych, podstaw nowych mediów i arteterapii zdobyte w trakcie wykonywania ćwiczeń.
- Posiada umiejętność pracy zespołowej przy planowaniu, organizowaniu i realizacji projektów interdyscyplinarnych.
- Posiada umiejętność cząstkowego i końcowego kontrolowania oceny efektów pracy dziecka oraz realnych możliwości uczniów w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym.

Treści programowe dla zajęć:

- Zagadnienia wprowadzające i przygotowujące studentów do prowadzenia zajęć z edukacji plastycznej, podstaw nowych mediów i arteterapii na etapie wychowania przedszkolnego i nauczania początkowego.
- Analiza i interpretacja działań kreatywno-plastycznych wobec edukacji technicznej, podstaw nowych mediów i arteterapii.
- Wprowadzanie dziecka w świat działań plastycznych i kreatywnych. Podstawowa wiedza i umiejętności plastyczne dziecka dotyczące obszaru życia codziennego (fizyczny, emocjonalny, społeczny i poznawczy obszarze jego rozwoju).
- Modele nauczania oraz metody wspierania aktywności edukacyjnej uczniów, formy organizacyjne aktywności dzieci wobec edukacji plastycznej.
- Edukacja plastyczna jako forma socjalizacji dziecka (wzmacnianie poczucia wartości, indywidualność, oryginalność dziecka oraz potrzeby tworzenia relacji osobowych i uczestnictwa w grupie). Zadania kreatywne jako element realizacji projektów interdyscyplinarnych.

- Tworzenie warunków pozwalających na bezpieczną, samodzielną eksplorację otaczającej dziecko przyrody, stymulujących rozwój wrażliwości i umożliwiających poznanie wartości oraz norm odnoszących się do edukacji plastycznej adekwatnych do etapu rozwoju dziecka.

Nazwa zajęć: Podstawy edukacji polonistycznej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student:

- scharakteryzuje rozwój językowy dziecka - teorie rozwoju językowego, etapizację rozwoju mowy, rozwój semantyczny, syntaktyczny, zdolności pragmatyczne dziecka
- wskaże konstruktywne formy komunikowania się z dzieckiem
- omówi cztery rodzaje sprawności językowych dzieci: słuchanie - mówienie; czytanie - pisanie
- przedstawi strategie stymulowania aktywności językowej dzieci i przewyższania ich trudności w tej sferze
- wskaże twórczy wymiar aktywności językowej dziecka
- przedstawi założenia dotyczące edukacji polonistycznej zawarte w podstawie programowej oraz treści wybranych programów wychowania przedszkolnego i zintegrowanej edukacji wczesnoszkolnej w tym zakresie
- zaprojektuje przykładowe oferty edukacyjne uwzględniające rozwijanie sprawności językowych dzieci

Treści programowe dla zajęć:

- Język i mowa, modele nabywania języka przez dziecko, etapy rozwoju mowy dziecka
- Podstawa programowa oraz treści programów wychowania przedszkolnego i zintegrowanej edukacji wczesnoszkolnej dotyczące podstawowych sprawności językowych dziecka
- Słuchanie jako podstawowa sprawność językowa – rozwijanie słuchu fizjologicznego, fonematycznego, świadomości fonologicznej
- Mówienie – rozwijanie poprawności wymowy, kształcenie umiejętności dzieci w zakresie wyrażania własnych myśli i wzbogacanie słownictwa, ćwiczenia słownikowe i frazeologiczno - syntaktyczne
- Czytanie – rozwijanie zainteresowania czytaniem, wyrabianie gotowości do nauki czytania, wprowadzanie elementarnej nauki czytania, właściwa nauka czytania
- Pisanie – przygotowanie do nauki pisania, nauka pisania i jej doskonalenie, konstruowanie dłuższych wypowiedzi pisemnych, zasady nauczania ortografii
- Metody i formy stymulowania aktywności językowej dzieci, rodzaje trudności w rozwijaniu sprawności językowych dziecka
- Przejawy twórczej aktywności językowej dziecka
- Projektowanie zajęć dla dzieci odnośnie poszczególnych sprawności językowych takich, jak: słuchanie, mówienie, czytanie i pisanie

Nazwa zajęć: Podstawy edukacji społeczno-przyrodniczej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student:

- wyjaśnia miejsce i znaczenie edukacji przyrodniczej, jako podstawowego filaru edukacji zintegrowanej najmłodszych uczniów
- opisuje główne etapy konstruktywistycznego modelu nauczania przyrody najmłodszych uczniów i zastosuje go w projektowaniu zajęć
- stosuje podstawowe zasady planowania, organizowania i ewaluowania edukacji społecznej i przyrodniczej najmłodszych w tworzeniu projektów zajęć dla dzieci
- stosuje podstawowe procedury badawcze w sytuacjach edukacyjnych (obserwacja, pomiar i eksperyment)
- opisuje podstawowe domeny edukacji społecznej i przyrodniczej (edukacja o środowisku, dla środowiska i poprzez środowisko) oraz tworzy scenariusz zajęć outdoorowych dla uczniów

Treści programowe dla zajęć:

- Teoretyczne założenia edukacji przyrodniczej najmłodszych uczniów. Edukacja przyrodnicza w kontekście edukacji zintegrowanej.
- Przyroda jako tło i element życia oraz przedmiot zainteresowań dziecka.
- Model kształcenia przyrodniczego dzieci w aspekcie konstruktywistycznej teorii wiedzy i poznawania.
- Etapy wprowadzania dzieci w świat przyrody, nauki i wychowania środowiskowego.
- Etapy wprowadzania dzieci w świat przyrody, nauki i wychowania środowiskowego.

Nazwa zajęć: Podstawy edukacji zdrowotnej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student:

- zna podstawowe terminy i definicje pojęć istotnych w dziedzinie edukacji zdrowotnej – zdrowie, zdrowie psychiczne, zdrowie seksualne, wellness, well-being, dobrostan, szczęście,
- zna definicje, modele, cele, zadania, obszary tematyczne edukacji zdrowotnej, zna podstawę programową edukacji zdrowotnej w przedszkolu i szkole oraz koncepcję edukacji zdrowotnej ukierunkowanej na kształtowanie umiejętności życiowych, rozumie znaczenie edukacji zdrowotnej w rozwijaniu zasobów zdrowotnych człowieka i profilaktyce chorób cywilizacyjnych
- zna zasady i normy etyczne w edukacji zdrowotnej, dostrzega i analizuje dylematy etyczne i kontrowersje, stosuje zasady bezpieczeństwa i higieny w edukacji dziecka
- zna cechy, zasady, etapy tworzenia, podejścia oraz przykłady wdrożeń edukacji promującej zdrowie w szkołach i przedszkolach (SzpZ)
- zna wybrane paradygmaty zdrowia i ich praktyczne implikacje dla sposobu rozumienia i realizacji edukacji zdrowotnej
- ma podstawową wiedzę o czynnikach wpływających na zdrowie człowieka i możliwościach ich modyfikowania, umie wskazać czynniki ryzyka i zasoby dla zdrowia dzieci
- ma wiedzę na temat stanu zdrowia, stylu życia, zachowań zdrowotnych dzieci w świetle badań, raportów i danych statystycznych i potrafi ją wykorzystać do projektowania działalności pedagogicznej
- zna zasady zdrowego stylu życia i zasady kształtowania zachowań i nawyków zdrowotnych. Rozumie znaczenie przyjęcia i rozwoju w toku życia osobistej odpowiedzialności za zdrowie własne, innych ludzi i środowiska życia i pracy
- zna podstawowe zasady zdrowego odżywiania dzieci, zna piramidę zdrowego żywienia, zdrowotne konsekwencje fast food
- zna wpływ różnych form aktywności fizycznej na zdrowie dzieci, zna zasady prozdrowotnej organizacji czasu wolnego dzieci
- ma wiedzę na temat technik radzenia sobie ze stresem, umie stosować i kształtować prozdrowotne wzory zachowań antystresowych
- ma gotowość do autorefleksji i rozwoju samoświadomości w zakresie wpływu osobistych zachowań i przekonań pro i antyzdrowotnych na swoje zdrowie i samopoczucie oraz zna ich związki z efektywnością pracy i skutecznością oddziaływań pedagogicznych na dzieci

Treści programowe dla zajęć:

- Definiowanie podstawowych terminów i pojęć istotnych w dziedzinie edukacji zdrowotnej – zdrowie, zdrowie psychiczne, zdrowie seksualne, wellness, well-being, dobrostan, szczęście.
- Definicje, modele, cele, zadania, obszary tematyczne edukacji zdrowotnej. Podstawa programowa edukacji zdrowotnej w przedszkolu i szkole oraz koncepcja edukacji zdrowotnej ukierunkowanej na kształtowanie umiejętności życiowych
- Zasady i normy etyczne w edukacji zdrowotnej, dylematy moralne i kontrowersje w edukacji zdrowotnej
- Zna cechy, zasady, etapy tworzenia, podejścia oraz przykłady wdrożeń edukacji promującej zdrowie w szkołach i przedszkolach (SzPZ)
- Współczesne koncepcje zdrowia i choroby i ich praktyczne implikacje dla sposobu rozumienia i realizacji edukacji zdrowotnej.
- Czynniki warunkujące zdrowie człowieka - czynniki ryzyka i zasoby dla zdrowia
- Stan zdrowia, styl życia, zachowania zdrowotne dzieci i ich rodziców w świetle badań, raportów i danych statystycznych.
- Zasady zdrowego stylu życia - zachowania zdrowotne, prozdrowotne antyzdrowotne. Zasady kształtowania zachowań i nawyków zdrowotnych.
- Wybrane zasady zdrowego stylu życia - zdrowe odżywianie dzieci
- Wybrane zasady zdrowego stylu życia -aktywność fizyczna i czas wolny a zdrowie dzieci
- Wybrane zasady zdrowego stylu życia - radzenie sobie ze stresem, wzory zachowań antystresowych.
- Rozwój osobisty a zdrowie i efektywność edukacji – autorefleksja, autoewaluacja potrzeb zdrowotnych i stylu życia

Nazwa zajęć: Podstawy interwencji kryzysowej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student:

- Posiada widzę na temat podstawowych pojęć – sytuacja stresująca, trudna, krytyczna, kryzys normatywny i nienormatywny, zasoby, zmaganie się z kryzysem itp. Potrafi zidentyfikować potencjalnie sytuacje kryzysowe w biegu życia jednostki (odnosić to do doświadczeń własnych, znanego z literatury, filmu). Potrafi na podstawie fragmentów filmu (np. Nad życie i inne), wskazać różnego rodzaju kryzysy (ciąża, choroba, zawarcie małżeństwa) dostrzega współwystępowanie

krzysów normatywnych i nienormatywnych w jednym czasie, potrafi dokonać charakterystyki sposobów radzenia sobie z kryzysem osób bezpośrednio i pośrednio nim dotkniętych.

- Potrafi dokonać analizy indywidualnych przypadków osób w kryzysie (np. ciąża w wieku nastoletnim-perspektywa nastolatki, ojca dziecka, rówieśników, rodziców, nauczycieli. Utrata sprawności. Rozwód –perspektywa dziecka, rodzica, pedagoga szkolnego). Zdaje sobie sprawę z wielowymiarowości sytuacji kryzysowej.
- Zna mikro oraz makro uwarunkowania sytuacji kryzysowych. Dostrzega społeczne i indywidualne konsekwencje sytuacji kryzysowych. Potrafi wskazać adresatów działań interwencyjnych (np. na przykładzie forów internetowych) i potencjalną sieć wsparcia.
- Posiada wiedzę na temat organizowania i wzmacniania w środowisku szkolnym zasobów osobistych oraz społecznych i ich roli profilaktycznej i pomocowej w przypadku wystąpienia kryzysów różnego pochodzenia.
- Nabył podstawą wiedzę na temat instytucjonalnego i pozainstytucjonalnego systemu wsparcia w sytuacjach kryzysowych
- Świadomy jest konieczności ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego, podejmowania działań mających na celu ustawiczne uczenie się.

Treści programowe dla zajęć:

- Sytuacja, wydarzenie kryzysowe-rozstrzygnięcia terminologiczne. Analiza własnej biografii pod kątem wydarzeń trudnych. Projekcja fragmentów filmu Nad życie, który ilustruje różnego rodzaju kryzysy (ciąża, choroba, zawarcie małżeństwa) współwystępowanie kryzysów normatywnych i nienormatywnych w jednym czasie, sposoby radzenia sobie osób bezpośrednio i pośrednio dotkniętych kryzysem.
- Analiza indywidualnych przypadków osób w kryzysie (np. ciąża w wieku nastoletnim-perspektywa nastolatki, rówieśników, rodziców, nauczycieli. Rozwód – perspektywa dziecka, rodziców, pedagoga szkolnego, wychowawcy klasy).
- Mikro oraz makro uwarunkowania sytuacji kryzysowych. Społeczne oraz indywidualne konsekwencje sytuacji kryzysowych. Analiza cyberprzestrzeni – wskazanie adresatów działań interwencyjnych i potencjalnej sieć wsparcia.
- Szkolna profilaktyka i interwencja w sytuacjach kryzysowych. Zasoby osobiste oraz społeczne i ich rola profilaktyczna i interwencyjna w przypadku wystąpienia kryzysów różnego pochodzenia.
- Instytucjonalny i pozainstytucjonalny system wsparcia w sytuacjach kryzysowych. Analiza stron www ośrodków pomocowych i interwencyjnych.

Nazwa zajęć: Praktyka pedagogiczna

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student:

- Jest zaznajomiony ze specyfiką placówki, w której odbywana jest praktyka, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji
- Włącza się aktywnie w organizację i projektowanie podstawowych form oddziaływań opiekuńczych, wychowawczych, edukacyjnych, kulturalnych i pomocowych (pod kierunkiem opiekuna).
- Wskazuje adekwatne do osoby i sytuacji strategie postępowania na podstawie dokonanych obserwacji oraz posiadanej wiedzy
- Buduje poprawne relacje interpersonalne z uczestnikami procesów wychowawczych w danej placówce
- Włącza się w pracę zespołu specjalistów w instytucji oraz poza nią
- Działa zgodnie z zasadami etycznymi i regulacjami prawnymi i organizacyjnymi danej placówki
- Zwiększa samoświadomość własnych kompetencji pedagogicznych i pożądanym kierunków dalszej pracy nad sobą

Treści programowe dla zajęć:

- Zapoznanie się i realizacja zadań wynikających z art. 42 Ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela tj., zadań wynikających z zadań statutowych szkoły, w tym zajęć opiekuńczych i wychowawczych uwzględniających potrzeby i zainteresowania uczniów; realizacja zajęć i czynności związanych z przygotowaniem się do zajęć, samokształceniem i doskonaleniem
- Samodzielne planowanie i prowadzenie zajęć dydaktycznych oraz podejmowanie działań opiekuńczo-wychowawczych z uwzględnieniem indywidualizacji w pracy z dziećmi
- Etyka w pracy pedagoga. Zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w danej instytucji.
- Opracowywanie i konsultowanie scenariuszy zajęć z nauczycielem - opiekunem praktyki.
- Opracowywanie pomocy dydaktycznych

- Udział w projektach edukacyjnych realizowanych przez placówkę opieki nad małym dzieckiem, przedszkole i szkołę, uczestniczenie w pracach zespołu samokształceniowego, w zebraniu z rodzicami (za zgodą Dyrektora placówki).

Nazwa zajęć: Problemy współczesnej kultury i edukacji

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student:

- Przedstawia podstawową wiedzę na temat: aparatury pojęciowej dotyczącej głównych zagadnień kultury i edukacji oraz ich podstaw teoretycznych; procesu tworzenia, nabywania i przekazywania kultury.
- Zna główne nurty kultury i edukacji, rozumie istotę i kierunek przemian społeczno-kulturowych i edukacyjnych oraz potrafi wymienić współczesne zjawiska kulturowe i edukacyjne; dokonać ich oceny oraz określić edukacyjną i wychowawczą wartość.
- Analizuje zachodzące zjawiska edukacyjne i kulturowe. Zdaje sobie sprawę z intertekstualności współczesnej rzeczywistości. Dostrzega zagrożenia wynikające z przemian współczesności.
- Krytycznie odczytuje teksty kulturowe oraz projektuje działania edukacyjne, prewencyjne, socjalizacyjne, opiekuńcze i wychowawcze.

Treści programowe dla zajęć:

- Podstawowe pojęcia dotyczące głównych zagadnień kultury i edukacji oraz ich podstaw teoretycznych. Etymologia, definicje, znaczenie pojęć.
- Proces tworzenia, nabywania i przekazywania kultury. Uczestnictwo w kulturze.
- Modernizm i postmodernizm w kontekście przemian kulturowych i społeczno-pedagogicznych. Zagrożenia o charakterze społeczno-kulturowym obecne w dobie XXI wieku.
- Zacieranie się granicy pomiędzy kulturą wysoką i niską. Rozwój i przemiany kultury masowej. Wpływ kultury wysokiej, masowej oraz popularnej na jednostkę. Znaczenie kultury popularnej jako głównego pasa transmisyjnego wartości dla młodego pokolenia.
- Główne nurty kultury i edukacji, przemiany kultury i edukacji oraz współczesne zjawiska kulturowe i edukacyjne, takie jak np. umasowienie szkolnictwa, inflacja dyplomów, nierówności edukacyjne, reprodukcja społeczna, ukryty program szkoły, edukacja wielokulturowa, kształcenie w dobie globalizacji; fastfoodyzacja relacji międzyludzkich; ciało i zdrowie w społeczeństwie współczesnym.
- Kultura konsumpcji. Cechy charakterystyczne, zagrożenia, fenomeny kulturowe kultury konsumpcyjnej. Analiza współczesnych zjawisk w tym wymiarze. Ocena przemian współczesności, określenie znaczenia dóbr konsumpcyjnych w życiu młodych ludzi oraz wyznaczenie wartości i zachowań społecznych charakterystycznych dla tej kultury.
- Przemiany w zakresie (re)konstrukcji tożsamości współczesnego człowieka. Procesualność pojęcia. Życie w świecie nieustannej zmiany- w płynnej ponowoczesności. Problemy tożsamościowe. Tworzenie alternatywnych tożsamości (np. w przestrzeni wirtualnej). Współczesne niepokoje jednostki (teoria i praktyka społeczna).

Nazwa zajęć: Przygotowanie do praktyki pedagogicznej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student:

- Posiada niezbędną wiedzę dotyczącą procedur i wymagań związanych z realizacją praktyk pedagogicznych
- Jest przygotowana w zakresie formalnym i organizacyjnym do realizacji praktyki pedagogicznej
- Zdaje sobie sprawę z istoty i wagi doświadczeń, które będzie zdobywać w ramach praktyki pedagogicznej

Treści programowe dla zajęć:

- Zapoznanie z programem i harmonogramem realizacji praktyk
- Zapoznanie z celami praktyki
- Zapoznanie z zadaniami studentów w trakcie praktyk
- Przygotowanie organizacyjne praktyk

Nazwa zajęć: Psychologia społeczna

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student potrafi:

- określić przedmiot oraz zadania psychologii społecznej
- powiedzieć jakie są i na czym polegają metody badań stosowane w psychologii społecznej
- wykazać się wiedzą na temat formułowania przez ludzi sądów o sobie i innych oraz tworzenia wyjaśnień
- wytłumaczyć czym są konformizm, perswazja i interakcje grupowe oraz rozpoznać formy nacisku społecznego

- wskazać źródła zarówno pozytywnych jak i negatywnych stosunków społecznych
- zaproponować praktyczne rozwiązania omawianych problemów społecznych
- aktywnie współdziałać podczas pracy w grupie inspirując dyskusje nad zagadnieniami psychologii społecznej

Treści programowe dla zajęć:

- Przedmiot i zadania psychologii społecznej jako dziedziny nauki.
- Metody badawcze stosowane na gruncie psychologii społecznej – metoda obserwacyjna, korelacyjna i eksperymentalna.
- Rozumienie siebie - „ja” w rzeczywistości społecznej.
- Spostrzeganie społeczne – jak dochodzimy do rozumienia innych ludzi
- Poznanie społeczne – w jaki sposób myślimy o świecie społecznym.
- Wpływ społeczny: konformizm, perswazja, wpływ grupy
- Relacje społeczne: uprzedzenia, agresja, atrakcyjność interpersonalna, altruizm.
- Rola stosowanej psychologii społecznej

Nazwa zajęć: Teorie środowisk wychowawczych

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student:

- Charakteryzuje teorie środowisk wychowawczych jako naukę kompleksową o wychowaniu
- Wyjaśnia rozwój i zróżnicowanie wsi i miast jako form społecznego bytowania
- Posługuje się pojęciami służącymi do opisu zjawisk i procesów we współczesnych zbiorowościach lokalnych
- Dokonuje porównań funkcjonowania rodzin, grup rówieśniczych i szkół zlokalizowanych w mieście i wsi
- Dokonuje socjopedagogicznych diagnoz środowisk wychowawczych
- Potrafi zaprojektować w zespole strategię minimalizacji zagrożeń w środowiskach wychowawczych miasta i wsi

Treści programowe dla zajęć:

- Prezentacja i charakterystyka teorii środowisk wychowawczych jako formy teoretyzowania o środowiskowej aktualizacji procesów wychowania i socjalizacji
- Miasto i wieś jako formy społecznego bytowania – geneza, rozwój, zróżnicowanie, wychowawczo-socjalizacyjne funkcjonowanie, dynamika i kierunki przeobrażeń
- Podstawowe pojęcia z obszaru pedagogicznych i socjologicznych rozważań o środowisku
- Charakterystyka funkcjonowania rodzin, grup rówieśniczych i szkół w środowiskach lokalnych miast i wsi
- Socjopedagogiczna diagnoza środowisk wychowawczych
- Zespołowe zaprezentowanie strategii minimalizacji zagrożeń w środowiskach wychowawczych miasta i wsi